

~~fil-qadi tagħhom, wehedhom u ma
ohrajn, ifittxu jtemmu l-Missjoni li
Alla tahom fuq dina l-art.~~

~~Erwich ta' din is-sura jkunu jimxu
ma' Marija, l-Omm safja, fil-hajja
tagħha mohbija li għaddiet għewwa
Nazaret. Imma, għandna nifhamu~~

~~tajjeb, li dik il-hajja tagħhom moh-
bija ma tagħmlhomx inqas miġjubin
u mahbubin minn Alla minn daww
il-ftit erwich ohra mahturin li then-
new, jew li jithennu mid-Dehriet ta'
l-istess Omm Alla fil-Għar ta' Massa-
bielle għewwa Lourdes. A.M.C.~~

DRIEGH IL-MULEJ FL-ISTORJA TAL-GENS LHUDI

Wara l-mewt ta' Salamun kien lahaq sultan ibnu Roboamu, li dan, billi ma kienx ried inaqqs it-taxxi minn fuq spallejn il-poplu, għaxar tribu' telqu minn taht il-hakma tieghu u għarrfu b'Sultan tagħhom lil-Geroboamu. B'hekk inholqot is-saltna l-g'dida ta' Israeli, mifruda minn dik ta' Ġuda, u li din, wara il-firda, baqghet taħkem fin-naħiet ta' l-għarb b'Ġerusalemm, belt ewlenija tagħha. Ġeroboamu, biex inehhi kull hajra min-nies tieghu li jergghu jmorru taht is-saltna ta' Ġuda, wettaq firda jew xiżma reliġjuża u pulitka, billi flok it-Tempju, holoq żewġ għoġol tad-deheb, bhala għe'm tal-qawwa ta' Ġeova, 'l wiehed f'Bethel u l-iehor f'Dan. (Ktieb is-Slaten III, XII, IV, XVII.) Din ix-xiżma fost ulied Ġakobb damet sas-sena 721 Q. K.

Bejn dawn iż-żewġ saltniet, ta' Ġuda u ta' Israeli, l-għlied ma qata' xejn, sakemm lahaq Sultan Akab, bin Amri, li tħabbab u x-xierek ma' daww tan-nisel ta' David (KT. Slat. III 12-16-28). Għalkemm miz-zatax il-sultan li hakmu fuq Izraeli, ebda wiehed minnhom ma kien fidil lejn Alla, iżda Alla, sabiex daww it-tribù xismatici ma jaqghux u ma jhaddnux

il-qima ta' l-allat qarrieqa, holqilhom u baġhtilhom il-profeti biex iwishom u baġhtilhom il-profeti biex iwishom fil-qima ta' Alla wiehed.

L-aqwa profeti ta' dik il-habta kienu ELIJA u ELIŻEW. Mill-Bollandisti Elija jigi msejjaħ: "Prodigiousus Tesbites" (Act. Sanct. t. V Julii.), u mill-Abarnel: "Omnium suae aetatis prophetarum facile princeps, et si a Moysse discesseris, nulli secundus". (Smith's, Dictionary of the Bible). Mill-bqija, id-dehriet tieghu qsar u fil-boghod il-boghod, il-hegga u l-qawwa li weru fir-rebbiet tal-ghageb li gieb fuq il-qerq u l-hazen, il-mixi li terraq sa fuq is-Sinaj, l-ghegubijiet li wettaq, l-estasi tieghu sa fuq is-shab, id-dehra tieghu fuq l-gholja tat-Tabor, dawn kollha, ma' dak li jghid minnu l-Kittieb tal-Kotba tas-Slaten, jagħmlu minnu bniedem ta' kobor bla qies. (III Reg., XII, — IV Reg., XVII).

L-akbar hidma tieghu hi fi zmien is-sultan Akab, ftit il-fuq mid-900 sena Q.K., u li ahna nistghu naqrawha fil-Kotba tas-Slaten, III. Ahna hawn natuha kif inhi bil-malti fil-ktieb "Zmien il-Profeti," ta' 'l Alla jtieh il-Genna, il-Kommendatur Sur Fons

Galea, mitbugħ għand G. Muscat, fi-1924.

1 *Is-Sultan Akab u l-Profeta Elija.*

Akab, sultan ta' Izraeli, dineb quddiem Alla meta ha b'martu lil Gizabel, bint Etbal sultan ta' Sajdun u waqa' għaliha x'hin rieditu jqim l-allat tal-frugħa tagħha Baal u Astarot. U Elija, profeta t'Alla, mar isibu u jnebbħu, u iċanfru għalli għamel, u heddu li Alla ma jdumx ma jagħmel il-haqq minnu u minn niesu, jekk kemm-il darba jwebbes rasu u jibqa' fi dnuvu.

"L-artijiet taħt il-hakma tiegħek", mar qallu Elija, "ma jarawx u la xita u anqas nida għal żmien twil sakemm ma ngħid jien. Qed inwissik fi-isem tal-Mulej, jien il-qaddej tiegħu".

U tul ta' tliet snin, u la xita u l-anqas nida ma niżlu fuq dawk l-inhawwi.

U Elija sama' lehen Alla meta fis-sirlu jitlaq u jittbiegħed mil-belt u jinheba f'xatt l-ilma ġieri ta' Karit ta' biswit ix-xmara tal-Gordan, fejn iċ-ċawl kienu jwasslulu hbejża u laham ta' kull filghodu u ta' kull fil-ghaxija. Imma, wara żmien, l-ilma ġieri ta' Karit, mnejn kien imur jix-rob, nixef għal kollox, għax ix-xita qatgħet u l-art ma żeditx rat ilma. Mbagħad Alla qal lil Elija:

"Issa jibqa' sejjer lejn Sarebta ta' Sajdun, u hemm tiltaqa' ma' wahda armla li tahsiblek għall-hajja".

U Elija sama' minn Alla u telaq minnufih u baqa' sejjer lejn Sarebta.

X'hin wasal qrib dik il-belt, lemaħ wahda mara tiġbor il-hatab. Sejhilha u talabha timlielu daqsxejn ilma ġewwa zir biex jaqta l-ghatx. U filhin reġa' dar lejha u talabha tnewwillu kisra ħobż: "Għax għandi l-ġuħ!" qalilha.

Wegħgbitu bil-ħniena dik l-armla, għad li pagana, u kienet fqira għall-aħħar. Ikun imbierek Alla tiegħek; jiena ħobż ma baqagħlix; qabda dqieq fadalli f'qieh ta' nħasa u qasba żejt f'daqsxejn ta' kus. Kont bi ħsiebi niġabar f'dari b'dawn l-erba' nitfiet ta' friegħi niexfa li sibt inlaqqat, insajjar id-daqsxejn ta' dqieq għaliya u għal ibni, biex ladarba nkunu trejjaqna għall-aħħar darba, ma jibqalniex aqwa mill-mewt!"

Wegħgħibha l-Profeta: "M'għandekx, le, mniex taqta' qalbek, oħti; mur f'darek, aghmel dak li int kellek fehma tagħmel: iżda, qabel xejn, aħseb xawwatli ftira għaliya, u mbagħad aħseb għalik u għall-ibnek".

Ingabret id-dar dik l-imsejġna armla u semgħet minn kliemu: u Elija kiel dak li hejjetlu dik il-mara l-hanina, u warajh kielet hi u niesha. U minn dak inhar sa Alla baġħat ix-xita fuq l-art, qatt ma ġie nieqes id-dqieq mill-inħasa u anqas iż-żejt ma naqasha fil-kus!

U ġara' wkoll li żmien wara, bin l-armla marad u naqaslu n-nifs sa ruħu ħarġet; u l-imsejġna ta' mara ma kienitx taf fejn tagħti rasha, tbilkkmet u marret haditha ma' Elija u wahħlet f'moħħa li ħtija ta' dnu-bietu li binha miet. Elija, fuq hekk, hadilha l-binha minn hoġorha u mar meddu fuq soddtu u nxeħet fuqu għal darbtejn tlieta jittlob 'l Alla jroddlu l-hajja: "Muleja, iddew qajmu mill-imwiet lil dan it-tfajel!" U ruħu reġgħetlu f'ġismu, u dlonk it-tifel tħarrek u stejqer; u Elija reġa' refgħu u waslu għand ommu.

U tul ta' tliet snin u nofs, anqas qatra ilma jew ndewwa ma waqgħet fuq wiċċ dawk l-artijiet, u l-ġuħ għakkishom lin-nies ta' Izraeli, u anqas x'jiraw ma kienu jsibu l-mer-

hliet tal-imghaġ u bhejjem l-oħra. Fuq hekk Akab baġhat ifittex il-profeta ma' kullimkien fost il-ġnus l-oħra u s-saltniet tal-qrib tiegħu, iżda hadd ma kien sama' bih. Fl-aħħar, wara dawn it-tliet snin u nofs, il-Mulej nebbiħ lil Elija jitleq u jibqa' sejjer għand Akab u jfehmu x'għandu jagħmel biex jaġġa' jagħti x-xita 'l wiċċ l-art. U Elija sama' minn Alla, u mar ifittex l-Akab fis-saltna tiegħu. L-ewwel ma ltaqa' ma' Abdijas, raġel twaj'eb, ħakem f'dar is-sultan u sabu mħabbat jara mnejn jikseb l-ilma għall-bhejjem, ma jafx aktar fejn jagħti rasu. "Mur," qallu minnufiħ il-profeta, "mur bil-ġri għarraf lil sidek li Elija hawn".

Imma Abdi'as qabad jitrnikker, għax daħallu f'moħħu li jekk jaħsel

jitleq waħdu, għandu mnejn Alla jaħtaflu lil Elija u jaħbiħ, u sa jesal is-sultan isibu għosfor. Fuq hekk, qallu Elija: "Fl-isem t'Alla, ja Abdijas, jien nagħtik kelma li dan il-ġum is-sultan jara wiċċi".

U filwaqt, Abdijas mar għal Akab; u s-sultan u l-profeta sabu ruħhom wiċċ imb'wiċċ. Elija, kif iltaqgħu, qabad minnufiħ ilumu li hu żamm mat-triq il-ħażina biex jingħażzaq b'allat ta' martu. U mbagħad qallu lis-sultan: "Issa int ibgħat bandu lill-ulied Izraeli ħalli jingabru fuq l-gholja tal-Karmelu, u magħhom jiltaqgħu hemm il-qassisin ta' Baal u ta' l-allat tal-frugħa l-oħra". U Akab baġhat isejjaħ lill-ulied Izraeli u lill-qassisin kollha ta' Baal fuq il-gholja tal-Karmelu.

A.M.

QWIEL TAL-PALESTINA

Qadi l-awlād, xanaq ħālu. (L-Imħallef tat-tfal, ikkundanna għat-tagħliq lillu n-nifsu). Għax mat-tfal ma ssibx raġuni. Tkellimhom, u taħ-sibhom fehmuk, imma wara ssib li fehmuk haġa oħra, jew jagħmlu ta' bir-ruħhom li fehmuk ħażin. Għal hekk jingħad li t-tfal bħal ġrieden: tagħlaqilhom minn hawn, jifthulek minn hemm. Ma tistax issib tarfhom. Għalihom haġa waħda hemm: sabar.

Axadd waġġha, l-waġġha l-ħādra. (L-akbar uġieġħ, huwa l-uġieġħ t'issa). Hekk hu, għax, dejjem thoss dak li tkun fih, m'hux dak li għadda. Id-dwejjaq meta jkunu għaddew, għal kemm ma tinsiehomx għal kollox, ma tibqax tbat bihom.

El-ansān, ħākem nefsu. (Raġel hu minn jikkmanda, jaħkem, lillu n-nifsu). Hekk hu ta' bil-ħaq. Nies, biex ikun jistħoqq l-isem ta' nies. irid iligġem ġibdieta u jagħmel dejjem dak li turih ir-raġuni li għandu jagħmel m'hux, jagħmel dak li jfettiħu dak il-ħin bla ma jqisha xej.

Ja wēlu li jħibb miħabbet il-ghelq! (Ibza minn min iħobbok bl-imħabba tas-sangisug!). Għax is-sangisug jaqbad miegħek biex jixrob minn demmek u meta jixba', jitleqek. U hekk jagħmlu xi ħbieb, u wkoll xi qraba. Iduru miegħek u jfaħħruk u jagħmlulek il-kumplimenti sa kemm tislifhom il-flus u tagħtihom ir-rigali. U meta ma jibqalekx x'jehdulek, ma tarahomx aktar b'għajnejk.